

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye Európai filantrópia: kiaknázatlan lehetőségek**(feltáró vélemény a román elnökség felkérésére)**

(2019/C 240/06)

Előadó: **Petru Sorin DANDEA**

Feltáró vélemény a Tanács román elnökségének felkérésére	2018.9.20-i levél
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 304. cikke
Illetékes szekció:	„Foglalkoztatás- és szociálpolitika, uniós polgárság” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2019.4.24.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2019.5.15.
Plenáris ülés száma:	543.
A szavazás eredménye: (mellette/ellene/tartózkodott)	132/5/15

1. Következtetések és ajánlások

1.1. Az EGSZB teljes mértékben elismeri azt a kiegészítő és innovatív hozzáadott értéket, amelyet a filantrópia a közös értékek támogatásával és a társadalmunk ellenállóbbá tételével biztosíthat a társadalmi kohézió tekintetében. Az EGSZB azt ajánlja, hogy a tagállamok ismerjék el a filantrópiát mint a társadalmi elkötelezettség és szerepvállalás bizonyításának egyik formáját, biztosítsanak teret neki, és a megfelelő jogalkotási vagy nem jogalkotási kezdeményezések révén lépjenek kapcsolatba a filantropikus tevékenységet folytató szereplőkkel.

1.2. Az EGSZB sürgeti a tagállamokat, hogy az uniós szabadságokkal és alapvető jogokkal összhangban teremtsenek olyan környezetet, amely ösztönzőleg hat a filantrópiára, a filantropikus és polgárok általi kezdeményezésekre, a magánszemélyek közhasznú célokra történő adakozására és filantropikus szervezetek létrehozására, valamint biztosítja, hogy a nemzeti és uniós biztonsági intézkedések kockázatalapúak és arányosak legyenek, tényeken alapuljanak, ugyanakkor a filantropikus tevékenységen belüli átláthatóságot is támogassák.

1.3. A jóléti állam és a szociális biztonság európai alkotás, melyet a világ többi része irigykedve szemlél. Az EGSZB úgy véli, hogy a tagállamoknak erősíteniük kellene a jóléti államot, az európai szociális modellt és a szociális védelmi rendszereket az igazságos adózás és a hatékony foglalkoztatáspolitikák alapulóján. Ez javítani fogja a filantropikus szervezetek komplementaritását és abbéli képességét, hogy kielégítsék a legkiszolgáltatottabb személyek tényleges szükségleteit, és olyan problémákra is megoldást kínáljanak, amelyeket nem fednek le teljes mértékben a közintézmények vagy a magánszektor.

1.4. Mivel a tőke szabad áramlása az uniós egységes piac legfontosabb elve, az EGSZB úgy véli, hogy az EU-nak és a tagállamoknak prioritásnak kellene tekinteniük, hogy a határokon átnyúló filantropikus célú adakozás és beruházások elősegítése érdekében biztosítsák ennek az alapvető szabadságnak a megkülönböztetésmentesség elvével összhangban történő jogi és gyakorlati alkalmazását. A filantropikus tevékenységekben való részvételt elősegítő, nemzetek feletti jogi formákat is figyelembe kell venni.

1.5. Az EU növelhetné a közjót szolgáló magánforrások hatását pénzügyi eszközök bevezetésével, például a 2018. évi InvestEU program révén, amelyek katalizátorként szolgálnak a filantropikus ágazattal való társfinanszírozáshoz, ösztönzik a közös beruházásokat, valamint több szociális vetületű beruházást eredményeznek, továbbá garanciaeszközöket bocsátanak rendelkezésre a filantropikus szervezetek misszióival kapcsolatos beruházások kockázatainak csökkentése érdekében. Az EU ezenkívül előmozdíthatná a szociális innovációban való szerepvállalást is.

2. Bevezetés

2.1. A filantrópia Európában és világszerte kisebb-nagyobb mértékben javítja az emberek életkörülményeit. Egyének, családok, szociális partnerek, civil társadalmi szervezetek és vállalkozások Európa-szerte hozzájárulnak a közjóhoz azáltal, hogy részesei e közös emberi értékeinket előmozdító, régóta kialakult hagyománynak, egyértelműen kiegészítve az állam szerepét.

2.2. Az egyének általi adakozás valamennyi formája valószínűleg egyidős az emberi kapcsolatokkal, míg a szervezett adományozás eredete (például alapítványok létrehozása formájában) számos európai országban egészen a római birodalom koráig nyúlik vissza. Európa ugyanakkor egy sokszínű kontinens, és a történelmi, kulturális, gazdasági és politikai feltételek és szabályok közötti különbségek befolyásolják a filantropikus tevékenységeket is.

2.3. A filantrópia napjainkban a társadalmi felelősségvállalás, a közjó, a szolidaritás és az aktív polgári részvétel iránti elkötelezettség bizonyításának egyik formája. Az egyének alkotják a filantrópia központi elemét: ők azok, akik magán erőforrásaikkal kööttségek nélkül hozzájárulhatnak a közhasznú tevékenységekhez, és ezt olyan filantropikus szervezetek támogatásával vagy létrehozásával tehetik meg, amelyekre kötelezően alkalmazandók az átláthatóság és az elszámoltathatóság elvei.

2.4. A filantropikus célú tőkeáramlásokat az uniós szerződésben rögzített szabadságok védik. Az Európai Unió Alapjogi Chartája és különösen az egyesülési jog biztosítja a polgárok számára a filantropikus szervezetek létrehozásának és szervezésének szabadságát. Számos szervezet támogatja az EU-Szerződés 2. cikkében meghatározott uniós értékeket, köztük az emberi méltóság, az emberi jogok és a jogállamiság tiszteletben tartását.

2.5. A filantropikus tevékenység célja egy olyan társadalom kialakításának előmozdítása, amelynek középpontjában a társadalmi kohézió, az aktív társadalmi részvétel, a kiteljesedés és az egyenlő esélyek állnak. Ezek fontos értékek a társadalmunk számára. Mozgatórugóik az igazságtalansággal szembeni felháborodás, a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévőkről való gondoskodás, az együttérzés, az innovatív jövőt illető törekvések, valamint a természeti és kulturális értékek megőrzése iránti felelősség. Ezen értékek által vezérelve számos magánszemély és filantropikus szervezet kínál megoldásokat és mutat fel kézzelfogható eredményeket.

2.6. Az európai filantropikus ágazat különböző típusú adományozókból és filantropikus szervezetekből tevődik össze. Habár az európai filantrópiáról nem áll rendelkezésre egy egységes, naprakész, átfogó és minden EU-tagállamra kiterjedő tanulmány, rendelkezünk néhány indikatív adattal az ágazatról. 2016-ban az Adományozó és Alapítványi Hálózatok Európában (DAFNE) által összeállított és az egyesült államokbeli Foundation Center által elemzett adatok szerint Európában jelenleg több mint 147000 bejegyzett „közhasznú alapítvány” létezik, amelyek összesített éves kiadása közel 60 milliárd euro. Ezek a számadatok a legfrissebb rendelkezésre álló adatokon alapulnak, melyek 24 európai országból, köztük 18 EU-tagállamból származnak. A filantrópia kutatásával foglalkozó európai hálózat (ERNOP) ⁽¹⁾ által 2017-ben közzétett tanulmány 2013-as adatforrások alapján átfogó áttekintést adott a háztartások, vállalatok, közhasznú alapítványok és filantropikus lottóprogramok által 20 európai országban (azaz 19 EU-tagállamban és Svájcban) végzett filantropikus adományozásról. Ezt a 20 országot figyelembe véve a becslések szerint a filantropikus hozzájárulások értéke Európában évente legalább 87,5 milliárd euro összeget tesz ki (a becslés alsó értéke).

3. Szerep és érték

3.1. A filantropikus kezdeményezések helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szintű társadalmi problémákkal foglalkoznak. A filantropikus adományozás közhasznú tevékenységeket szolgál a gondolati pluralitás, a befogadó társadalmak, a fogyasztókkal együttélés, a romák és migránsok integrációja, az emberi jogok és a jogállamiság előmozdításától a kutatás és az innováció, környezetvédelmi kérdések, művészet és kultúra, társadalmi igazságossághoz kapcsolódó projektek, az induló innovatív vállalkozások és a szociális gazdasági vállalatok finanszírozásáig az EU szempontjából lényeges valamennyi területen.

3.2. A filantrópia változatos jellege azt jelenti, hogy az ágazat képes felismerni a „fehér foltokat”, ahol a piaci és kormányzati szereplők nehezebben tudnak közbelépni és támogatást nyújtani, és képes ezek helyett cselekedni ⁽²⁾. Ezek a szervezetek sok esetben az innováció és az új ötletek katalizátoraiként működnek. A filantropikus fellépések célravezetőbbek, ha társadalmi problémák megoldására szolgáló új módszerek feltárásáról és kipróbálásáról van szó. A filantropikus szervezetek próbálkoznak, gyakran sikerrel járnak, és amikor nem, tanulnak belőle, és megosztják bevált gyakorlataikat.

3.3. Az állami szereplők (mint például a nemzeti kormányok és a helyi önkormányzatok) és a filantropikus ágazat szereplői sok esetben partnerségben együttműködnek, hogy kiegészítsék egymás munkáját olyan tevékenységekben, amelyek megerősítik társadalmunkat. A közszférabeli szervezetek támogatásával a filantropikus ágazat képes lesz az általa kifejlesztett hatások felerősítésére. Az EGSZB tudatában van annak, hogy a filantrópia segíti az embereket, de nem része az „európai szociális modellnek” (szolidáris szociális védelem, közszolgáltatások, szociális párbeszéd), és nem helyettesítheti azt. Tudatában van annak is, hogy a filantrópia nem feltétlenül a leginkább rászorulóknak segít. Azt ajánlja, hogy tartsák meg és fejlesszék a szolidáris szociális védelmi rendszereket, és elismeri a filantropikus szervezetek által ezeknek a csoportoknak nyújtott segítséget.

3.4. A filantrópia mindenki számára nyitva áll: adni mindenki képes. Már most is egyéni és vállalati adományozók és finanszírozók milliói tevékenykednek Európában minden évben. Az ő esetükben elsősorban olyan, társadalmi kérdésekkel kapcsolatos szenvedélyről, háláról vagy elkötelezettségről van szó, amely kiegészíti a közszféra fellépését. A magánszemélyek és a szervezetek, köztük a vállalatok is számos módon járulhatnak hozzá a közhasznú tevékenységekhez: a filantropikus célú ajándékoktól és adományoktól, vagy a társadalmi hatással járó beruházásoktól kezdve egészen az adományozók által felügyelt alapok, vagy a hosszú távú jövőképpel rendelkező független, magántulajdonú filantropikus szervezetek létrehozásáig.

3.5. A filantrópiához kapcsolódó kérdések átívelnek nemzeteken, határokon és Európán: a közérdekű problémák (mint például a klímaváltozás és az egészségügyi kockázatok) nem állnak meg a határokon, és az európaiak is egyre mobilisabbak. Ezért a határokon átnyúló filantrópia előtt álló jogi akadályok ellenére a filantropikus szervezetek és adományozók egyre gyakrabban tevékenykednek a határokon átnyúlóan, és az Európa különböző részeitől érkező partnerekkel együttműködésben. A filantropikus szereplők elkötelezettek az olyan globális értékek és kezdeményezések mellett, mint a fenntartható fejlesztési célok és az éghajlatváltozási megállapodás, és ezek megvalósítását uniós, nemzeti és helyi szinten előmozdítják.

⁽¹⁾ www.ernop.eu

⁽²⁾ Lásd például a belga *Kick Cancer* nevű nem kormányzati szervezet esetét, amely a rákos gyermekek gyógyszerének fejlesztésére irányuló kutatást finanszíroz, <https://kickcancer.org/?locale=en>.

3.6. Az alapítványok és egyéb filantropikus szervezetek „összekötőként” is felléphetnek, összefogva a konkrét kihívások megoldásához szükséges különböző érdekelt feleket.

3.7. Többek között a civil társadalmi szervezetekkel kapcsolatban egyre negatívabb közbeszéd hatására is egyes tagállamok kormányzatai a filantrópia operatív mozgásterét szűkítő, szigorúbb szabályokat vezetnek be, illetve mérlegelik ilyen szabályok bevezetését⁽³⁾. A filantrópia ösztönzésére szolgáló mechanizmusok és az általánosan ösztönző környezet azonban alapvető szerepet játszanak az adakozás kultúrájának megteremtése szempontjából. Az operatív mozgáster korlátozása ahhoz vezethet, hogy tovább nő az általános bizalmatlanság a civil társadalom értékes szerepével szemben, amelyet az egész társadalom fejlődésének előmozdításában tölt be.

4. Az európai filantrópiában rejlő lehetőségek teljeskörű kiaknázása érdekében leküzdendő akadályok

4.1. A bennük rejlő teljes potenciál felszabadítása érdekében a filantropikus tevékenység és annak szervezett formái támogató környezetet igényelnek uniós és tagállami szinten egyaránt. Ebbe beletartozik a kedvező társadalmi kultúra és a filantropikus szerepvállalást ösztönző jogi környezet. Oonagh Breen *Enlarging the Space for European Philanthropy* című 2018-as tanulmánya⁽⁴⁾ rávilágított, hogy míg a vállalatok számára az egységes uniós piacon belül indokolatlan korlátozások nélkül biztosított a szabad mozgás a határokon átnyúló profitorientált tőkemozgások érdekében, a filantropikus szervezetekről és a filantropikus célú tőkeáramlásokról ez egyelőre nem mondható el. Emellett a külföldi finanszírozás korlátozásának egyes uniós országokban történő bevezetésével kapcsolatos aggasztó fejlemények és a biztonsági stratégiából eredő szigorúbb követelmények is kihívások elé állítják a filantropikus szervezetek működését.

4.2. A filantropikus szervezetek a civil párbeszéd kulcsfontosságú szereplői, és ezt határozottabban érvényre kell juttatni⁽⁵⁾. A filantropikus szervezetek és az adományozók egyre gyakrabban tevékenykednek a határokon átnyúlóan és egyre gyakrabban működnek együtt más partnerekkel, ennek során azonban különböző jogi, adminisztratív és adózási akadályokkal kell szembenéznük:

- először is, a filantropikus szervezeteknek némely esetben nyilvántartásba kell vetetniük magukat, mielőtt valamely más országban végezhetnék tevékenységüket. A jogi személyiséget külföldön nem minden esetben ismerik el,
- másodsorban a legtöbb országban nincs arra vonatkozó jogi rendelkezés, hogy egy filantropikus szervezet a székhelyét áthelyezheti valamely más országba, ezért ez a folyamat nagyfokú jogi bizonytalanságot eredményez,
- a vállalatokkal ellentétben a filantropikus szervezetek határokon átnyúló összeolvadása nem lehetséges,
- a kormányzatoknak tartózkodniuk kellene a filantropikus szervezeteknek nyújtott adományok és támogatások ösztönzőinek visszavonásától, ideértve a határokon átnyúló kontextusokat, elsősorban az olyan szervezetek tekintetében, amelyek a piac vagy a közigazgatási szervek által nem biztosított szolgáltatásokat nyújtanak,
- adóügyi és igazgatási korlátok is akadályozzák a szervezetek munkáját, főként a határokon átnyúló filantropikus tevékenység tekintetében, mivel az adóztatással kapcsolatos megkülönböztetésmentesség elvét a tagállamok még nem hajtották végre egyenlő mértékben és észszerű módon a határokon átnyúló filantropikus tevékenység tekintetében⁽⁶⁾.

4.3. Ezen túlmenően a külföldi finanszírozás korlátozásai is megfigyelhetők, miközben az EU egyik alapelvének, a tőke szabad mozgásának megfelelően biztosítani kellene a filantropikus célú finanszírozás szabad áramlását, és olykor a tagállami és uniós szintű biztonsági szakpolitikák is kihívást jelentenek a filantropikus szervezetek működése szempontjából. Noha a biztonsági stratégia rendkívüli jelentőséggel bír, és közös ügyünk, óvatosságra van szükség az ágazatot érintő potenciális szándékolatlan következmények tekintetében. A vonatkozó szakpolitikai intézkedéseknek kockázatalapúnak és arányosnak kell lenniük.

4.4. A filantropikus ágazat aktív szerepet játszik a szélsőségeség kezelése és a humanitárius segítségnyújtás területén is. Az ágazat ismeretei és szakértelme hasznos lehet a kihívások kezelésében.

4.5. Politikai környezet: tagállami és különösen uniós szinten javítani kell a filantropikus tevékenység által az állami fellépés vonatkozásában betöltött kiegészítő szerep megítélését. A filantrópia még mindig viszonylag keveset érintett téma az európai intézményekben folytatott viták során.

⁽³⁾ Lásd az EU Alapjogi Ügynökségének 2018. évi tanulmányát a civil társadalom mozgásteréről, amely a különböző uniós országokban a civil társadalom előtt álló kihívásokkal foglalkozik, ideértve a filantrópia számára biztosított mozgásteret is – <https://fra.europa.eu/en/publication/2018/challenges-facing-civil-society-orgs-human-rights-eu>.

⁽⁴⁾ *Enlarging the space for European philanthropy*.

⁽⁵⁾ Az EUSZ 11. cikke (1) bekezdésének és 11. cikke (2) bekezdésének végrehajtására vonatkozó cselekvési tervvel foglalkozó EGSZB-s kapcsolattartó csoport.

⁽⁶⁾ *Boosting cross-border philanthropy in Europe: towards a tax-effective environment (EFC-TGE tanulmány)*, Hanna Surmatz és Ludwig Forrest, 2017. május.

5. A filantrópia növekedése és potenciálja

5.1. A filantropikus ágazat gyors ütemben növekszik. Az utóbbi évtizedben egyre több magánkezdeményezés foglalkozott olyan társadalmi problémákkal, amelyek saját erőből történő megoldása a kormányzatok és a gazdasági szereplők számára nehézséget jelentett, és ezek a kezdeményezések társadalmunk alapvető pillérévé váltak. Az EGSZB sajnálattal látja annak negatív hatását, hogy a kormányzat csak korlátozott mértékben képes polgárai számára védelmet és szociális szolgáltatásokat nyújtani. Ebben a kontextusban a filantrópia fejlődését lehetővé tevő feltételek megszilárdítása rendkívül időszerű kérdés. A modern európai filantropikus szervezetek fiatalnak számítanak. Az utóbbi két-három évtizedben a közhasznú alapítványok száma gyors ütemben növekedett. 2001 és 2014 között például a franciaországi alapítványok száma több mint a duplájára emelkedett. Belgiumban a 2012-ben létező alapítványok több mint felét 1995 után hozták létre, és az ágazat az utóbbi évtizedben itt is gyorsan növekedett. Spanyolországban pedig a 2014-ben működő közhasznú alapítványok több mint 70 %-át 1994 után hozták létre ⁽⁷⁾.

5.2. A filantropikus célú adományozás és a filantropikus tevékenységekben való részvétel számos európai országban folyamatosan növekedett, különösen az elmúlt néhány évben. A filantrópiával kapcsolatos mutatók alapján ez a növekedés egész Európára kiterjed.

5.3. A közösségi szerepvállalás és a helyi filantropikus tevékenység szintén növekvő tendenciát mutat. A közösségi alapítványok már egész Európában elengedhetetlenek a társadalmi kohézió szempontjából.

5.4. A fiatal generáció különösen elkötelezett a közjó iránt, és számos új formában vesz részt a filantrópiában. A kutatók egy globális mozgalomra, új értékekre és a technológiai fejlesztések pozitív hatásaira (közösségi finanszírozás, közösségi média, globális, határokon átnyúló ügyek, ugyanakkor helyi, közösségi kezdeményezések is) hívják fel a figyelmet. A szociális beruházásnak kulcsfontosságú szerepe van.

5.5. A nők is nagyon fontos szerepet töltenek be a filantrópia terén Európában. A nők filantropikus szerepvállalása növekvő tendenciát mutat. A nők általában elkötelezettebben és befogadóbb módon adományoznak, szeretnek személyesen is találkozni azokkal, akiket finanszíroznak, együttműködnek társaikkal, és aktív szerepet vállalnak abban az ügyben, amelynek megoldásán fáradoznak. A nők gyakran adományoznak olyan összetettebb ügyek érdekében, mint például a nemi alapú erőszak vagy az egészség.

5.6. A visszaadás elve a vállalati szektor tevékenységének részévé kezd válni. A filantropikus szerepvállalás részét képezi a vállalati társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos stratégiáknak egész Európában, és meg is erősíti ezeket. Mérettől függetlenül egyre több vállalat fordítja pénzügyi erőforrásainak, termékeinek, tudásának és idejének bizonyos részét a közjó javára.

5.7. Különleges figyelmet és támogatást érdemel a szociális gazdaság egyre bővülő ágazata, amely az innovatív filantropikus tevékenység egyik területe. Egyre több polgár és vállalkozó fordul a szociális gazdaság üzleti modelljei felé, melyek az európai gazdasági és társadalmi fejlődés egyik alapvető tényezőjét jelentik ⁽⁸⁾.

6. A filantrópia fellendítése Európában

6.1. *A filantrópia elismerése:* el kell ismerni azt a hozzáadott értéket, amelyet a filantrópia közös értékek támogatásával és a társadalmunk ellenállóbbá tételével biztosíthat a társadalmi kohézió tekintetében. Elő kell mozdítani a filantrópiát mint a társadalmi elkötelezettség bizonyításának egyik formáját. Együtt kell működni a filantropikus ágazat szereplőivel, és teret kell biztosítani a társadalmi szerepvállalás ezen formáját elősegítő jogszabályoknak és szabályozásoknak.

6.2. *A filantrópia lehetővé tétele és védelme:* fel kell szólítani a tagállamokat arra, hogy teremtsenek támogató környezetet a filantropikus tevékenységek számára. Gondoskodni kell arról, hogy a nemzeti és uniós biztonsági intézkedések kockázatalapúak és arányosak legyenek, valamint tényeken alapuljanak. Nem szabad akadályozni a filantropikus és polgári fellépést. Az igazságos adózás keretében ösztönözni kell a magánszemélyeket arra, hogy közhasznú célokra adakozzanak.

6.3. *A határokon átnyúló filantrópia elősegítése:* a tőke szabad mozgása az egységes uniós piac egyik központi eleme. A határokon átnyúló filantropikus tevékenység elősegítése érdekében biztosítani kell ennek az alapvető szabadságnak a megkülönböztetésmentesség elvével összhangban történő jogi és gyakorlati alkalmazását. A filantropikus szervezetek általi határokon átnyúló beruházások kulcsfontosságúak. A filantropikus tevékenységekben való részvételt elősegítő, nemzetek feletti jogi formákat is figyelembe kell venni.

6.4. *Társfinanszírozás és közös beruházás a közjó és egy erősebb civil társadalom érdekében:* a szociális innovációs eszközök megvalósítása iránti elkötelezettségnek és a filantropikus ágazat szereplőivel való stratégiai partnerségek létrehozásának az elősegítése. Az EU növelhetné a közjót szolgáló magánforrások hatását olyan pénzügyi eszközök bevezetésével, amelyek katalizátorként szolgálnak a filantropikus ágazattal való társfinanszírozáshoz, és ösztönzik a filantropikus szervezetekkel közös beruházásokat.

⁽⁷⁾ http://www.fundaciones.org/EPORTAL_DOCS/GENERAL/AEF/DOC-cw585d042d56ecf/Aefsectorfundacional3erInforme3.pdf.

⁽⁸⁾ Az európai gazdasági és társadalmi fejlődés alapvető tényezőjének számító szociális gazdaság előmozdítása – az Európai Unió Tanácsa, 2015. december 7.

6.5. *Az innováció kiaknázása:* izgalmas időszakot élünk a filantropikus ágazat szempontjából. Az olyan innovatív megközelítések, mint a szociális beruházások, a szociális beruházási kötvények, a környezet- és társadalomtudatos befektetés és a filantropikus alapok áttörést jelentő eredményeket hoznak, és a filantrópia hagyományos felfogásai és a vállalati gyakorlatok szempontjából is ösztönzőleg hatnak. Az új technológiák és a közösségi média a részvétel és a hatásgyakorlás új és gyors formáit teszik lehetővé. A „Data for good” mozgalom (az adatelemzés humanitárius célokra való használata) és a digitalizáció Európa-szerte új távlatokat nyit a filantropikus ágazat számára. Folyamatban van egy olyan új, határokon átívelő digitális európai adományozási platform létrehozása, amely Európa-szerte lehetővé teszi az adományozók számára, hogy Európa bármely részén működő szervezeteket támogathassanak. A köz- és magánszektorbeli érdekelteknek ösztönözniük és fejleszteniük kell ezeket a kezdeményezéseket annak érdekében, hogy a filantropikus tevékenység célzottabb és hatásosabb lehessen.

Kelt Brüsszelben, 2019. május 15-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Luca JAHIER
